

“DE REGELGEVINGEN OMTRENT **AL-WODOE**”

[DE KLEINE RITUELE WASSING]

DOOR SHAYKH AL-‘ALLAAMAH SAALIH

IBN FAWZAAN AL-FAWZAAN

(HAFIDHAHOE ALLAAH)

Allaah -de Verhevene- zegt:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ

وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ

{O jullie die geloven! Wanneer jullie je voorbereiden voor het gebed, was dan jullie gezichten en jullie handen tot de ellebogen en veeg over jullie hoofden en was jullie voeten tot de enkels.}

[Soerah al-Maa-idah (5): 6]

Dit edele vers heeft al-wodoe verplicht gesteld voor degene die het gebed wil verrichten en heeft duidelijk gemaakt welke lichaamsdelen verplicht zijn om te wassen of om over te vegen tijdens al-wodoe. Ook heeft dit [vers] aangeduid welke delen ervan bij al-wodoe horen. Vervolgens heeft de Profeet -sallallaaho ‘alayhi wa sallam- de wijze van al-wodoe helder en voldoende verduidelijkt door middel van zijn uitspraken en handelingen.

Weet, beste moslim, dat al-wodoe voorwaarden, verplichtingen en aanbevolen handelingen heeft. Wat betreft de voorwaarden en de verplichtingen, deze moeten verplicht nageleefd worden tot zover men daartoe in staat is, zodat al-wodoe geldig zal zijn. Wat betreft de aanbevolen handelingen, deze maken al-wodoe compleet, en hierin zit extra beloning. Het achterwege laten van deze aanbevolen handelingen heeft geen invloed op de geldigheid van al-wodoe.

De voorwaarden van al-wodoe zijn acht:

1. **Islaam**
2. **Verstand**
3. **Onderscheidingsvermogen¹**
4. **Intentie**

Al-wodoe van een ongelovige, een krankzinnige, een jong kind dat nog geen onderscheidingsvermogen bezit of iemand die geen intentie heeft om al-wodoe te verrichten is ongeldig, omdat hij bijvoorbeeld slechts de intentie heeft om zichzelf op te frissen of om zijn lichaamsdelen te wassen om een onreinheid of vuil te verwijderen.

5. Tot de voorwaarden van al-wodoe behoort ook **dat het water reinigend is** zoals eerder aangegeven². Indien deze onrein is dan is het niet voldoende.
6. Tot de voorwaarden van al-wodoe behoort ook dat **het water rechtmatig verkregen is**. Indien het water gestolen of onrechtmatig verkregen is, dan is de wodoe niet geldig ermee.
7. Tot de voorwaarden van al-wodoe behoort ook dat al-wodoe voorafgegaan wordt door **al-istindjaa³** of **al-istidjmaar⁴** zoals voorheen uiteen is gezet⁵.
8. Tot de voorwaarden van al-wodoe behoort ook **het verwijderen van datgene wat het water ervan weerhoudt om de huid te bereiken**. Degene die al-wodoe verricht moet datgene wat zich op de lichaamsdelen die gewassen worden tijdens al-wodoe bevindt aan modder, deeg, was, opgehoopt vuil of dikke verf verwijderen, zodat het water rechtsreeks de huid kan bereiken van dat lichaamsdeel zonder barrière.

---

[1] **Voetnoot vertaler:** indien het kind zeven jaar bereikt. Zie <http://www.binbaz.org.sa/fatawa/4572>

[2] **Voetnoot vertaler:** zie al-molakhas al-fiqhie, p.17.

[3] **Voetnoot vertaler:** al-istindjaa is met water. Zie al-molakhas al-fiqhie, p.30

[4] **Voetnoot vertaler:** al-istidjmaar is met stenen, wc-papier etc. Zie al-molakhas al-fiqhie, p.31

[5] **Voetnoot vertaler:** Shaykh al-Fawzaan zei: "En hier is een zaak waarop moet worden geattendeerd. En dat is dat sommige leken denken dat al-istindjaa deel uitmaakt van al-wodoe. Dus telkens wanneer hij al-wodoe wil verrichten begint hij met al-istindjaa, ook al heeft hij reeds voorheen al-istindjaa verricht nadat hij zijn behoefte heeft gedaan. En dit is fout, want al-istindjaa maakt geen deel uit van al-wodoe. Maar het behoort tot de voorwaarden ervan, zoals reeds vermeld is geweest. Het dient pas verricht te worden nadat men zijn behoefte heeft gedaan. Het is niet nodig om het te herhalen zonder dat hiervoor een reden is, en deze [reden] is het doen van de behoefte en het vervuuld raken van de uitgang [van de urine of ontlasting] met onreinheden." Zie al-molakhas al-fiqhie, p.32.

Wat betreft de verplichtingen -dat zijn de lichaamsdelen-, deze zijn zes:

1. **Het wassen van het gehele gezicht, het spoelen van de mond en de neus** met water hoort erbij. Degene die zijn gezicht wast zonder zowel de mond als de neus te spoelen met water of één ervan, zijn wodoe is ongeldig. Omdat de mond en de neus tot het gezicht behoren, en Allaah -de Verhevene- zei: **{..was dan jullie gezichten...}** [Soerah al-Maa-idah (5): vers 6]. Hij heeft dus bevolen om het gehele gezicht te wassen. Degene die een deel ervan niet wast, volgt het bevel van Allaah -de Verhevene- niet op. Bovendien spoelde de Profeet -sallallaaho 'alayhi wa sallam- zijn mond en neus met water tijdens al-wodoe.
2. **Het wassen van de armen**⁶ inclusief de ellebogen: Allaah -de Verhevene- zei: **{..en jullie armen tot de ellebogen...}** [Soerah al-Maa-idah (5): vers 6], oftewel: met de ellebogen erbij, omdat de Profeet -sallallaaho 'alayhi wa sallam- zijn beide ellebogen met water waste. En in een andere overlevering [dat de Profeet -sallallaaho 'alayhi wa sallam-] “..zijn handen waste (tijdens al-wodoe) totdat hij de bovenarmen bereikte.” Dit toont aan dat de ellebogen behoren tot hetgeen dat gewassen wordt.
3. **Het vegen over het hele hoofd, de oren horen erbij**, want Allaah -Verheven is Hij- zei: **{..en veeg over jullie hoofden...}** [Soerah al-Maa-idah (5): vers 6]. Bovendien zei [de Profeet] -sallallaaho 'alayhi wa sallam-: **“De oren behoren tot het hoofd.”** Overgeleverd door ibn Maadjah, ad-Daaraqotnie en anderen. Dus het is onvoldoende om slechts over een deel van het hoofd te vegen.
4. **Het wassen van de voeten inclusief de enkels**, want Allaah -Verheven is Hij- zei: **{..en [was] jullie voeten tot de enkels...}** [Soerah al-Maa-idah (5): vers 6]. In dit vers heeft het woord “tot” de betekenis van “met”, volgens de overleveringen die vermeld zijn bij de beschrijving van al-wodoe. Deze duiden er op dat de enkels ook worden gewassen.
5. **De volgorde:** Dat met het gezicht eerst wast, vervolgens de armen, vervolgens veegt men over het hoofd en ten slotte wast men de voeten, volgens de uitspraak van Allaah -Verheven is Hij-: **{O jullie die geloven! Wanneer jullie je voorbereiden voor het gebed, was dan jullie gezichten en jullie handen tot de ellebogen en veeg over jullie hoofden en was jullie voeten tot de enkels...}** [Soerah al-Maa-idah (5): 6]. En de Profeet -sallallaaho 'alayhi wa sallam- verrichtte al-wodoe volgens deze volgorde en zei: “Dit is al-wodoe, Allaah accepteert geen gebed zonder deze.” Overgeleverd door ibn Maadjah en anderen.

[6] **Voetnoot vertaler:** Shaykh al-Fawzaan zei: "En de definitie van de arm is hier: vanaf de vingertoppen met de nagels tot het begin van de bovenarm." zie al-molakhas al-fiqhie, p.47.

- 6. Opeenvolging:** Dit betekent dat men de genoemde lichaamsdelen opeenvolgend wast, zodanig dat er geen onderbreking is tussen het wassen van twee lichaamsdelen. Maar men dient de lichaamsdelen opeenvolgend te wassen, zo ver men daartoe in staat is.

Dit zijn de verplichtingen van al-wodoe die noodzakelijk zijn, volgens wat Allaah vermeld heeft in Zijn Boek.

De geleerden verschillen van mening over het oordeel betreffende het zeggen van bismillaah aan het begin van al-wodoe; is het een verplichte of een aanbevolen handeling? Hoe dan ook, het is volgens alle geleerden voorgeschreven, en het dient niet verlaten te worden. En deze wordt uitgevoerd door het zeggen van: "bismillaah". En als hij "ar-Rahmaani ar-Rahiem" eraan toevoegt, dan is hier niets mis mee.

En de wijsheid -en Allaah weet het beter- achter het specificeren van deze vier lichaamsdelen voor al-wodoe, is omdat dat de lichaamsdelen zijn die het meest gebruikt worden voor het verrichten van zonden. Dus in de fysieke reiniging ervan bevindt zich een verwijzing naar de spirituele reiniging. En de Profeet -sallallaaho 'alayhi wa sallam- heeft vermeld dat telkens wanneer de moslim één van deze lichaamsdelen wast, elke zonde die hij heeft verricht met dat lichaamsdeel wordt kwijtgescholden. En dat zijn zonden wegvloeien samen met het water, of samen met de laatste druppel water.

Vervolgens heeft hij -sallallaaho 'alayhi wa sallam- de opdracht gegeven om, na het wassen van deze lichaamsdelen, het geloof te hernieuwen door middel van de twee getuigenissen; wijzend op de combinatie van de twee reinigingen: de fysieke en de spirituele reiniging.

De fysieke [reiniging]: dit gebeurt door middel van het water, op de manier die Allaah in Zijn Boek heeft verduidelijkt, door het wassen van deze lichaamsdelen.

De spirituele [reiniging]: dit gebeurt door middel van de twee getuigenissen die reinigen van ash-shirk (afgoderij).

En Hij -de Verhevene- heeft gezegd op het einde van het vers over al-wodoe:

﴿ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ

وَلِيُنِمْ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴾

{Allaah wil het jullie niet moeilijk maken, maar Hij wil jullie reinigen en Zijn gunst voor jullie vervolmaken, opdat jullie dankbaar zullen zijn.}

[Soerah al-Maa-idah (5): 6]

En zo ook, beste moslim, heeft Allaah voor jou al-wodoe voorgeschreven, zodat Hij jou ermee reinigt van jouw zonden en zodat Hij Zijn gunst voor jou vervolmaakt. En denk na over het begin van het vers van al-wodoe met deze nobele oproep: **{O jullie die geloven!}** [Soerah al-Maa-idah (5): vers 6]. Hij -soebhaanahoe- heeft de toespraak gericht aan degene die gekenmerkt wordt met het geloof, want hij is degene die aandachtig luistert naar de bevelen van Allaah en er profijt van neemt. Daarom zei de Profeet -sallallaaho 'alayhi wa sallam-:

" لَا يُحَافِظُ عَلَى الْوُضُوءِ إِلَّا مُؤْمِنٌ . "

“En niemand waakt over al-wodoe behalve een gelovige.”

De extra handelingen die bovenop de vermelde zaken worden genoemd in de beschrijving van al-wodoe zijn aanbevolen. Wie deze verricht, heeft extra beloning en wie deze [zaken] laat, hem treft geen blaam. En daarom hebben de geleerden deze 'soenan al-wodoe' genoemd, dit wil zeggen: de aanbevolen [zaken] ervan.

De aanbevolen [handelingen] van al-wodoe zijn:

1. **De siwaak:** de voortreffelijkheid en het gebruik ervan is voorheen verduidelijkt⁷. Deze wordt gebruikt bij het spoelen van de mond. [De siwaak] en het spoelen van de mond reinigen de mond ter verrichting van de aanbidding, en ter voorbereiding van het reciteren van de Qoraan en het aanroepen van Allaah - 'azza wa djal-.
2. **Het driemaal wassen van de handen aan het begin van al-wodoe,** vóór het wassen van het gezicht, wegens de overleveringen hierover en omdat de handen worden gebruikt om het water op de [andere] lichaamsdelen aan te brengen. In het wassen ervan zit een bescherming van de rest van al-wodoe.
3. **Het eerst spoelen van de mond en de neus vóór het wassen van het gezicht,** zoals vermeld in de overleveringen dat men ermee begint. En hij dient deze grondig te spoelen, indien hij niet aan het vasten is. En de betekenis van grondig spoelen van de mond is dat men het water goed doet rondgaan in heel de mond. En het grondig spoelen van de neus houdt in dat men het water zo ver mogelijk in de neus opsnuift.

[7] Voetnoot vertaler: zie al-molakhas al-fiqhie, p.34.

4. Tot de aanbevolen zaken behoort **het wrijven met natte vingers door de dikke baard**, zodat het water de binnenkant bereikt⁸. En het wrijven [met water] tussen de vingers en tenen.
5. **Het beginnen met het rechter lichaamsdeel:** het beginnen met het wassen van de rechterarm en rechtervoet voor het linkse [lichaamsdeel].
6. **Het meer dan één keer wassen** van het gezicht, de armen en de voeten met een maximum van drie keer.

Dit waren de voorwaarden, verplichtingen en aanbevolen handelingen van al-wodoe. En jij dient deze te leren en ijverig te zijn in het toepassen ervan in elke wodoe, zodat jouw al-wodoe compleet volgens de voorgeschreven wijze is, opdat jij de beloning verkrijgt. En wij vragen Allaah voor ons en voor jou een toename van nuttige kennis en goede daden.

BRON: AL-MOLAKHAS AL-FIQHIE V.1 P.40-45 (UITGEVERIJ: DAAR AL-'AASIMAH)

DOOR: SHAYKH SAALIH IBN FAWZAAN AL-FAWZAAN

---

[8] **Voetnoot vertaler:** Shaykh al-Fawzaan zei: "Indien er een lichte baardgroei is, dan is het verplicht om de binnen- en buitenkant de wassen. Indien er een zware baardgroei is -dit wil zeggen het [haar] bedekt de huid- dan is het verplicht om de buitenkant te wassen en is het aanbevolen om de binnenkant te wrijven [met natte vingers], zoals voorheen vermeld." Zie al-molakhas al-fiqhie, p.47.